

Tilburg University

Noot bij: Beroepscommissie RSJ (2009-01-15)

Kooijmans, T.

Publication date:
2009

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Kooijmans, T., (2009). *Noot bij: Beroepscommissie RSJ (2009-01-15)*, No. 18, 4 p., Jan 15, 2009. (Sancties; Vol. 4, No. p. 252-255).

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

ment nog 274 dagen van de eerder opgelegde PIJ-maatregel ten uitvoer moesten worden gelegd. Klager is toen kennelijk aangehouden en van de penitentiaire inrichting waar hij zat naar de *opvanginrichting* Teylingereind overgebracht. Pas op 27 juni 2008 is plaatsing in een *behandelinrichting* verwezenlijkt. Op dat moment waren er dus nog maar een kleine vier maanden van de PIJ-maatregel ten uitvoer te leggen.

4. Het moge duidelijk zijn dat het recht weliswaar formeel zijn loop heeft gehad: de opgelegde PIJ-maatregel is uiteindelijk ten uitvoer gelegd. Het is echter óók duidelijk dat de verdere tenuitvoerlegging van deze maatregel haar doel zal hebben gemist. In de opvanginrichting waar klager in 2008 als passant verbleef, kon de in 2001 door de kinderrechter noodzakelijke geachte behandeling niet worden herstart. Na de uiteindelijke overplaatsing naar de behandelinrichting resteerde er natuurlijk onvoldoende tijd om op basis van een nieuwe diagnose –noodzakelijk door het grote tijdsverloop– de behandeling te hervatten, laat staan af te ronden. Dat betekent dat de tenuitvoerlegging van de resterende 274 dagen van de PIJ-maatregel het karakter moet hebben gehad van een straf, hetgeen in strijd is met de bedoeling van deze maatregel.

5. De vraag is waarom in het kader van de strafzaak, die tegen klager is gevoerd in de periode waarin hij zich aan de verdere tenuitvoerlegging van de PIJ-maatregel had onttrokken, niet is besloten de voorlopige hechtenis op te heffen en klager aansluitend terug te sturen naar een behandelinrichting. In een huis van bewaring is behandeling immers uitgesloten. Denkbaar was geweest dat de behandeling van de nieuwe strafzaak, althans de vonniswijzing daarin, was aangehouden totdat de PIJ-maatregel alsnog geheel ten uitvoer was gelegd, zodat bij de straftoemeting in de nieuwe zaak daarmee rekening had kunnen zijn gehouden. Het penitentiaire recht biedt helaas geen ruimte voor de beoordeling van de manier waarop in het kader van verschillende strafzaken aan dezelfde persoon opgelegde in-

tramurale sancties op elkaar zijn afgestemd. Het openbaar ministerie moet er op basis van artikel 553 Sv slechts op toezien dát rechterlijke beslissingen ten uitvoer worden gelegd en is niet verplicht om na te gaan of daar enige samenhang in zit. Voor de coherentie in straftoemeting en strafuitvoering blijkt niemand verantwoordelijk te zijn.

G. de Jonge

18 Ontvankelijkheid. Herziening eerdere uitspraak beroepscommissie nu eerst achteraf bleek dat klager de uitspraak van de beklagcommissie aanvankelijk niet had ontvangen (Beroepscommissie 15 januari 2009, nr. 08/1161/GA; De Wild, Bleichrodt. Moerings en Kokee, secr.)

Post alia.

De inhoud van het beklag en de uitspraak van de beklagcommissie

Het beklag betreft de vermissing van goederen.

De beklagcommissie heeft het beklag ongegrond verklaard op de gronden als in de aangehechte uitspraak weergegeven.

De standpunten van klager en de directeur

Klager heeft in beroep zijn tegenover de beklagcommissie ingenomen standpunt als volgt toegelicht. Klager meent dat hij ten onrechte niet-ontvankelijk is verklaard in zijn beroep omdat hij de beslissing van de beklagcommissie, die volgens de daarop gestelde aantekening is verzonden op 25 april 2008, niet heeft ontvangen. Klager kreeg de uitspraak pas alsnog toegezonden nadat hij de beklagcommissie had gebeld waar de uitspraak bleef.

Klager mocht een kleine doos meenemen. Hierin zaten onder meer zijn tandenborstel en enkele foto's van zijn vrouw. Er zijn drie dozen achtergebleven in de inrichting: een doos met levensmid-

delen, een doos met dossiers en een doos met nette kleding. Aanvankelijk mocht klager zijn kleren in een tas op schoot meenemen. Dit werd hem later weer geweigerd. Klager heeft het personeel erop gewezen dat het dure kleren betreft en gezegd dat zijn vrouw deze wilde komen ophalen. Hiervoor werd echter geen toestemming verleend.

Klager heeft de dozen zelf ingepakt en zijn naam en registratienummer erop geschreven. Klager weet de naam van de *PIW*'er die hem daarbij heeft geholpen niet meer. Klager merkt ten aanzien van de vrachtbrief, die melding maakt van twee dozen, op dat hij deze niet heeft getekend. Klager begrijpt verder niet hoe de beklagcommissie tot de slotsom komt dat niet aannemelijk is geworden dat de betreffende kleren aanwezig waren. Klager verwijst naar de invoerlijsten waar het tegendeel duidelijk uit blijkt. Klager meent dat hij onheus wordt bejegend.

De directeur wijst erop dat de beroepscommissie op 25 juli 2008 onherroepelijk heeft beslist op onderhavig beroep. De directeur maakt bezwaar tegen een nieuwe (inhoudelijke) beoordeling van het beroep.

De beoordeling

In haar uitspraak van 25 juli 2008 heeft de beroepscommissie klager niet-ontvankelijk in zijn beroep verklaard wegens overschrijding van de termijn voor het indienen van beroep. In de brief van klager van 4 augustus 2008 waarin hij aangeeft de uitspraak van de beklagcommissie aanvankelijk niet te hebben ontvangen, ziet de beroepscommissie aanleiding het beroep alsnog inhoudelijk te beoordelen.

Klager stelt na zijn overplaatsing van het h.v.b. Haarlem naar het h.v.b. Ter Apel in oktober 2007 goederen te missen. Op grond van de stukken is vast komen te staan dat klager zijn goederen in het h.v.b. Haarlem zelf in dozen heeft ingepakt. Omtrent het aantal dozen lopen de lezingen van klager en die van de directeur uiteen. Klager stelt dat er drie dozen zijn achtergebleven en dat hij één doos mocht

meenemen. De directeur stelt dat de goederen van klager die hij niet zelf mocht meenemen door klager en een personeelslid in twee grote dozen zijn ingepakt en dat klager verder één doos mocht meenemen. Uit de vrachtbrief van 18 oktober 2007 met nummer 172912, blijkt dat twee, en niet drie, dozen zijn nagezonden. De beroepscommissie acht onvoldoende aannemelijk geworden dat bij het vertrek van klager drie dozen in het h.v.b. Haarlem zijn achtergebleven. De zich bij de stukken bevindende invoerlijsten bieden onvoldoende bewijs voor klagers stelling dat hij de goederen die hij stelt te missen op het tijdstip van zijn overplaatsing (nog) in zijn bezit had. Gelet op het vorenstaande heeft de beklagcommissie op goede gronden en met juistheid op het beklag beslist. Het beroep is derhalve ongegrond.

De uitspraak

De beroepscommissie verklaart het beroep ongegrond en bevestigt de uitspraak van de beklagcommissie.

NOOT

Op 23 april 2008 heeft de beklagcommissie uitspraak gedaan in de onderhavige zaak. Op basis van artikel 67, tweede lid, *Pbw* moet aan de klager en aan de directeur onverwijld een afschrift van deze beslissing worden toegezonden. Die toezending heeft in deze zaak kennelijk plaatsgevonden, en wel op 25 april 2008. De klager stelt dit schrijven evenwel niet te hebben ontvangen. Tegen de uitspraak van de beklagcommissie kunnen de directeur en de klager overeenkomstig artikel 69, eerste lid, *Pbw* beroep instellen door het indienen van een beroepschrift. Dat beroepschrift moet uiterlijk op de zevende dag na die van de ontvangst van het afschrift van de uitspraak (onderscheidenlijk na die van de mondelinge mededeling van de uitspraak) worden ingediend. Ervan uitgaande dat het afschrift van de uitspraak in een normale situatie op 28

april 2008 door de klager ontvangen zou zijn (25 april 2008, de dag van verzending, was een vrijdag) zou de klager op uiterlijk 5 mei 2008 beroep hebben moeten instellen tegen de uitspraak (want 5 mei 2008 was niet een algemeen erkende feestdag; vgl. artikel 1 Algemene termijnenwet). Bij uitspraak van 25 juli 2008 is de klager door de beroepscommissie niet-ontvankelijk verklaard in zijn beroep wegens het tardief instellen daarvan. Wellicht geconfronteerd met deze (hem op de voet van artikel 71, vierde lid, jo. artikel 67, tweede lid, Pbw toegezonden) uitspraak van de beroepscommissie, trekt de klager aan de bel. Hij stelt zich bij schrijven van 4 augustus 2008 op het standpunt dat hij de uitspraak van de beklagcommissie 'aanvankelijk' –naar moet worden aangenomen: binnen de in artikel 69, eerste lid, Pbw vermelde beroepstermijn– niet heeft ontvangen.

Dat maakt nieuwsgierig naar de verdere inhoud van dit schrijven van de klager. Zo rijst bijvoorbeeld de vraag wanneer hij de uitspraak van de beklagcommissie dan wel heeft ontvangen. Zou een in de brief op die vraag vermeld antwoord zijn gestaafd door een –bijvoorbeeld van een stempel van de datum van ontvangst van het afschrift van de beslissing in de inrichting voorzien– schriftelijk stuk, of door vermelding van de naam van de medewerker van de beklagcommissie met wie hij telefonisch contact had gehad? In het verlengde van deze vragen roept ook de (aanvankelijke) procesgang in beroep vragen op. Zo lijkt aannemelijk, dat de beroepscommissie op de zitting die heeft geleid tot de uitspraak van 25 juli 2008 onderzoek heeft verricht naar de ontvankelijkheid van de klager in zijn beroep. Is de klager daar wellicht niet verschenen en heeft hij aldus geen toelichting kunnen geven omtrent het moment waarop hij het beroep had ingesteld? Het ware wenselijk dat de beroepscommissie aan dergelijke zaken aandacht had geschonken in de hierboven afgedrukte, 'herziene' uitspraak.

Het komt in het strafrecht vaker voor dat een –niet aan enig (gewoon) rechts-

middel onderworpen– beslissing van een rechter wordt hersteld door een latere beslissing van diezelfde rechter. Zo wijst de Hoge Raad af en toe een herstelarrest. Het gaat dan bijvoorbeeld en met name om de situatie dat, door een verzuim van de administratie van de Hoge Raad, niet vóór het wijzen van het arrest onder de aandacht van de Hoge Raad is gekomen dat tijdig een cassatieschriftuur was ingekomen, of om de situatie dat, als gevolg van een administratieve vergissing, aan de raadsman van de verdachte ten onrechte geen afschrift van de aanzegging als bedoeld in artikel 435 Sv is gezonden (vgl. o.a. HR 30 oktober 2001, *NJ* 2002, 230; HR 30 oktober 2001, *NJ* 2002, 231 m.nt. JdH en HR 16 december 2008, *LJN* BG4182). Als gevolg van deze administratieve misslagen is de verdachte niet-ontvankelijk verklaard in het cassatieberoep. In dergelijke gevallen is de Hoge Raad van oordeel dat hij, gelet op de ernst van de juridische gevolgen van de administratieve vergissing en op de omstandigheid dat de Hoge Raad in laatste instantie uitspraak doet, zijn eerder gedane uitspraak dient te herstellen. Het herstelarrest strekt daartoe. Ook komt het incidenteel voor dat de voorzitter van een strafkamer van een gerechtshof een herstelbeschikking wijst in een zaak waarop het verlostelsel van artikel 410a Sv van toepassing is, bijvoorbeeld omdat de appelmemorie zich door een administratieve misslag ten tijde van de beoordeling niet in het dossier bevond. Hoewel beroep in cassatie voor de verdachte niet openstaat tegen een beschikking in de zin van artikel 410a Sv (zie o.a. HR 31 maart 2009, *LJN* BG6595), wordt op deze laagdrempelige wijze toch tot een in beginsel aansprekend resultaat gekomen.

De kneep zit hem hier wel in de clausulering 'in beginsel'. Door, ook al geschiedt dat ten gunste van de verdachte/gedetineerde/betrokkene, een eerder gewezen onherroepelijke uitspraak te herstellen/herzien, maakt de herstellende rechter inbreuk op het gesloten stelsel van rechtsmiddelen (zie daarover J.B.H.M. Simmelink, 'Kanttekeningen bij het 'gesloten stelsel van rechtsmiddelen'', in: A.

Harteveld, D.H. de Jong & E. Stamhuis (red.), *Systeem in ontwikkeling. Liber amicorum G. Knigge*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2005, p. 461-481). Met het oog op de gerechtvaardigheid van die inbreuk mag op zijn minst worden verlangd van de herstellende rechter dat hij blijk geeft onder ogen te hebben gezien welk administratief verzuim aan de herstelbeslissing ten grondslag heeft gelegen en tevens dat de verdachte/gedetineerde/betrokkene niet (tijdig) bekend was met dit verzuim (vgl. Gerechtshof 's-Hertogenbosch 20 april 2009, *LJN* BI1996 voor een situatie waarin de vraag aan de orde was of het rechtsmiddelverbod van artikel 14j, eerste lid, tweede volzin, *Sr* diende te worden doorbroken). Dat de beroepscommissie dat in de hierboven afgedrukte beslissing niet dan slechts ten dele doet –door te refereren aan de brief van klager van 4 augustus 2008– moet als een gemis worden beschouwd.

T. Kooijmans

19 Telefoneren, EBI. Omstandigheden waarin een EBI-gedetineerde kan worden toegestaan vaker dan één keer per week met zijn raadsvrouw te telefoneren; Pbw, art. 39 (Beroepscommissie 6 februari 2009, Van Oostveen, Rutten, Balkema en Maes, secr.)

Post alia.

De inhoud van het beklag en de uitspraak van de beklagcommissie

Het beklag betreft het niet vaker dan één keer per week mogen telefoneren met zijn raadsvrouw.

De beklagcommissie heeft het beklag ongegrond verklaard op de gronden als in de aangehechte uitspraak weergegeven.

De standpunten van klager en de directeur

Door en namens klager is in beroep het tegenover de beklagcommissie ingenomen standpunt als volgt toegelicht.

Klager had tegenover het personeel aangegeven dat hij graag met zijn advocaat wilde bellen in verband met de voorbereiding van zijn strafzaak. Die betreffende dag kreeg klager te horen dat hij per week maar één keer met zijn advocaat mocht bellen en dat hij zijn belbeurt inmiddels al had gebruikt. Klager heeft nog aangegeven dat hij er belang bij had om te bellen omdat deze advocaat zijn belangen in de strafzaak behartigde. Klager mocht toen niet bellen met de advocaat. Klager heeft een en ander op schrift gesteld en wil dit aan de beroepscommissie overleggen. Door die weigering heeft klager zich niet voldoende kunnen voorbereiden op zijn strafzaak. Klager is van mening dat het beperken van het contact met zijn advocaat in strijd is met de wettelijke bepalingen omtrent de contacten met geprivilegieerde personen of instanties. Voor zover de directeur zich beroept op het daaromtrent bepaalde in de huisregels geldt, dat deze bepaling onwerkbaar is. Van de advocaat kan niet verlangd worden dat deze weet wanneer het voor klager noodzakelijk is om contact te hebben met de advocaat. In dit geval speelt daarbij nog het gegeven dat klager voor zijn strafzaak werd bijgestaan door een andere advocaat dan bij de beklag- en beroepszaken. Doordat toen aan klager telefooncontact geweigerd werd, is klager niet naar de zitting van de rechtbank Rotterdam kunnen gaan, want hij was onvoldoende voorbereid. De rechtbank heeft dat ook ingezien en de behandeling van de strafzaak toen aangehouden.

De directeur heeft in beroep zijn tegenover de beklagcommissie ingenomen standpunt als volgt toegelicht.

In de huisregels staat vermeld dat extra belbeurten alleen worden toegelaten indien de advocaat daartoe het initiatief neemt. Omdat het extra belmoment niet door de advocaat was aangevraagd, kreeg